

92ste vergadering

Dinsdag 9 juni 2009

Aanvang 14.00 uur

Voorzitter: Verbeet

Tegenwoordig zijn 139 leden, te weten:

Aasted Madsen-van Stiphout, Anker, Aptroot, Arib, Atsma, Van Baalen, Bashir, Van Beek, Besselink, Bilder, Biskop, Blanksma-van den Heuvel, Blok, Blom, Van Bochove, Boekestijn, Boelhouwer, Van Bommel, Bosma, Bouwmeester, Brinkman, Ten Broeke, Van der Burg, Van de Camp, Çörüz, Cramer, Depla, Dezentjé Hamming-Bluemink, Dibi, Tony van Dijk, Jan Jacob van Dijk, Jasper van Dijk, Van Dijken, Dijsselbloem, Elias, Ferrier, Fritsma, Van Geel, Van Gent, Gerkens, Van Gerven, Gesthuizen, Gill'ard, Graus, Griffith, Halsema, Van der Ham, Hamer, Haverkamp, Heemelaar, Heerts, Heijnen, Van Heugten, Van Hijum, Ten Hoopen, Irrgang, Jacobi, Jager, Jansen, Jonker, Kalma, Kant, Karabulut, Knops, Koopmans, Koşer Kaya, Kraneveldt-van der Veen, De Krom, Kuiken, Langkamp, Leerdam, Van Leeuwen, Leijten, Lempens, Linhard, Luijben, Madlener, Marijnissen, Mastwijk, Van Miltenburg, Neppérus, De Nerée tot Babberich, Nicolaï, Omtzigt, Ormel, Ortega-Martijn, De Pater-van der Meer, Pechtold, Peters, Pieper, Polderman, Poppe, Van Raak, Remkes, Roefs, Roemer, De Roon, De Rouwe, Rutte, Samsom, Sap, Schermers, Schinkelshoek, Schippers, Slob, Smeets, Smilde, Smits, Snijder-Hazelhoff, Spekman, Spies, Van der Staaij, Sterk, Tang, Teeven, Thieme, Timmer, Van Toorenborg, Uitslag, Ulenbelt, Van der Veen, Van Velzen, Vendrik, Verbeet, Vermeij, Vietsch, Van der Vlies, Voordewind, Vos, Jan de Vries, Van Vroonhoven-Kok, Waalkens, Weekers, Wiegman-van Meppelen Scheppink, Wilders, Willemse-van der Ploeg, De Wit, Wolbert en Zijlstra,

en de heer Verhagen, minister van Buitenlandse Zaken, de heer Hirsch Ballin, minister van Justitie, de heer Eurlings, minister van Verkeer en Waterstaat, mevrouw Verburg, minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, de heer Donner, minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, en de heer Van der Laan, minister voor Wonen, Wijken en Integratie.

Aan de orde is **het mondelinge vragenuur**, overeenkomstig artikel 136 van het Reglement van Orde.

Vragen van het lid Van Toorenborg aan de minister voor Wonen, Wijken en Integratie over **zijn uitspraken in het interview met De Telegraaf over integratie**.

□

Mevrouw **Van Toorenborg** (CDA): Mevrouw de voorzitter. Afgelopen zondag kopte De Telegraaf "Stop op importbruiden". De minister voor WWI had zijn hart gelucht: de voortdurende instroom van laagopgeleide huwelijkspartners is een ondraaglijke last voor de Nederlandse samenleving; het is dweilen met de kraan open.

In alle eerlijkheid: ik heb mij in moeten houden. Ik had de minister het liefst per direct tientjeslid willen maken van het CDA, want hiermee laat hij zien dat hij het werkelijk heeft begrepen. Het gaat onze spankracht inderdaad te boven. Wij constateerden al eerder dat het aan de opleidingseisen nog steeds schort, evenals aan de inkomenseisen. Mensen zijn onvoldoende voorbereid om naar Nederland te komen. Daarom heeft het CDA samen met de PvdA in december een motie ingediend om de instroom van kanslozen tegen te gaan.

Dit waren mooie woorden, maar nu boter bij de vis. Welke concrete maatregelen gaat het kabinet nemen? Worden de opleidingseisen eindelijk opgeschroefd? Gaat de inkomenseis omhoog? Wordt misbruik eindelijk aangepakt? De minister zegt dat het afgelopen moet zijn met het gezeur over de inburgering en dat ouders de Nederlandse taal moeten spreken. Ons betoog, voorzitter. Wij roepen het al lang: het is tijd voor actie. Hoe denkt het kabinet te bewerkstelligen dat deze ouders de Nederlandse taal meester worden, zodat hun kinderen niet op school komen met een taalachterstand van heb ik jou daar?

De minister heeft laten zien dat hij werkelijk in actie wil komen. Maar nu daadkracht. Wat wordt de oplossingsrichting? Licht de minister vandaag alvast een tipje van de sluier op? Wij verwachten voor de zomer de integrale benadering van deze huwelijksmigratie.

□

Minister **Van der Laan**: Mevrouw de voorzitter. Ik dank het geachte Kamerlid Van Toorenborg voor haar woorden, en al zeker voor het feit dat zij van de bank omhoog sprong – als zij daarop zat – om mij aan te bieden tientjeslid van het CDA te worden. Inderdaad, wij staan helemaal op één lijn. Dat heb ik ook gezegd toen de genoemde motie in behandeling is genomen. Sterker nog, ik herinner mij dat zij de eerste was die mij confronteerde met deze problematiek. Vooral het huwelijk tussen neef en nicht bleef mij bij. Zij vertelde

Van der Laan

mij dat het zelfs voorkwam dat mensen twee keer gebruikmaakten van het huwelijksrecht om naar Nederland te komen. Als dat mogelijk was geweest, was ik als jurist daarvan ondersteboven gevallen. Mevrouw Van Toorenburg was een duidelijke inspirator.

Dan nu haar vragen. Het moet boter bij de vis worden. Samen met staatssecretaris Albayrak van Justitie en minister Hirsch Ballin van Justitie sta ik voor deze klus van de evaluatie van de Wet inburgering buitenland. De staatssecretaris heeft in de Kamer toegezegd dat het onderzoek naar misbruik, de België-route, voor de zomer klaar is. Zowel het onderzoek van het Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum als het onderzoek van de IND krijgt de Kamer toegestuurd. Wij zijn in overleg over de omvang van het probleem en de mogelijke oplossingen in het licht van ook internationale verdragen en het internationale personen- en familie-recht. Ik kan de Kamer niet toezeggen dat zij de uitslag van deze discussie nog voor de zomer zal vernemen, maar ik kan wel zeggen dat heel veel actie wordt ondernomen. Om dit collegiale overleg de beste kansen te geven, licht ik nu liever geen tipje van de sluier op door bijvoorbeeld te melden dat het in de richting gaat van de opleidingseisen of van de inkomenseisen of door te zeggen wat wij nog extra gaan doen aan het voorkomen van misbruik.

Ik wil wel misbruik maken van de vragen van mevrouw Van Toorenburg om iets recht te zetten. In het artikel, dat het interview dat ik had overigens voortreffelijk weergeeft, ging het veel over Marokkanen. Deze opmerking is dus kritiek op mijzelf. Een van de zorglijke dingen is echter dat de problematiek waarover wij nu spreken, niet alleen gaat over Marokkanen, maar ook over Turken, Irakezen, Somaliërs en Afghanen. Juist in 2008 was een stijging te zien van ongeveer 30% ten opzichte van 2007. Dat onderstreept dat mevrouw Van Toorenburg gelijk had toen zij in december haar motie indiende. Ik hoop dat ik gelijk heb door dit punt met volle kracht samen met mijn collega's verder te brengen.

Mevrouw **Van Toorenburg** (CDA): Ik ben blij met deze eerste stap van de minister. Ik verwacht echter wel dat de Kamer voor de zomer over de integrale aanpak kan beschikken waarin aandacht wordt besteed aan diverse punten. Ik geef de minister nog twee dingen mee.

De minister spreekt over internationale rechten. Die zijn natuurlijk belangrijk, maar er zijn meer rechten dan alleen de rechten van de mensen die naar Nederland komen. Ik noem de rechten van de kinderen die kansloos aan een opleiding beginnen. Ik noem ook de rechten van de mensen in de wijken die hun eigen wijk niet meer herkennen. Daarom vraag ik om een integraal beeld van die internationale rechten.

De minister zegt terecht dat het om meerdere landen gaat. Ik vraag hem om dan ook direct de inburgering van Europeanen mee te nemen en om tot een verbreding te komen. Het gaat erom dat iedereen een kans maakt in Nederland en niet alleen mensen uit Marokko.

Minister **Van der Laan**: Er zullen ongetwijfeld debatten komen waarin mevrouw Van Toorenburg en ik het niet eens zijn met elkaar, maar nu ben ik het weer helemaal met haar eens. De kinderen over wie zij spreekt, zijn voor mij het voornaamste motief om de thematiek van de inburgering aan de orde te stellen, om op te roepen om het gezeur erover te stoppen en om aandacht te vragen

voor dit probleem en voor tal van andere onderwerpen zoals de Marokkaanse jongeren waar wij straks over zullen spreken. Ik vind het onverdraaglijk dat in Nederland kinderen van vier jaar naar school gaan die, omdat hun ouders geen Nederlands spreken, niet hebben geleerd om Nederlands te spreken en dus met vier jaar taalachterstand beginnen.

Gisteren heb ik in Rotterdam-Zuid een bezoek gebracht aan de school De Wereld op Zuid die is gebouwd op basis van de fenomenale filosofie dat voor de allerarmste kinderen van Nederland de allermooiste school moest worden gebouwd. Dat is gelukt, maar de docenten klagen dat zij met veel ouders geen woord Nederlands kunnen spreken. Dan zijn zelfs zo'n filosofie en zo'n inspanning gedoemd te mislukken. Dus ja, wij zitten op een lijn en wij zullen die verdragen ook in dat licht bekijken.

De koppeling die mevrouw Van Toorenburg maakt in haar opmerking over de inburgering, is voor mij bien entendu.

De **voorzitter**: Helemaal begrepen, neem ik aan.

De heer **Dijsselbloem** (PvdA): Mevrouw de voorzitter. De fractie van de Partij van de Arbeid steunt de minister volledig. Ik ben het eens met mevrouw Van Toorenburg dat zijn uitspraken snel gevolgen moeten hebben voor het beleid. Daarom stel ik de minister twee vragen.

De evaluatie van de Wet inburgering is blijkbaar klaar. Kan de Kamer die per omgaande ontvangen?

Wil de minister toezeggen dat in zijn zoektocht naar aanscherping van het beleid, in ieder geval het opleidingsniveau een plek zal krijgen? Dit blijft immers een cruciale factor in de integratieproblematiek?

Minister **Van der Laan**: Ik snap de eerste vraag van de heer Dijsselbloem. Ik zal daarover spreken met de minister en de staatssecretaris van Justitie met de insteek dat de evaluatie zo snel mogelijk naar de Kamer wordt gestuurd. Ik vraag wel enige ruimte voor dit collegiale overleg, maar het lijkt mij dat die feiten in beginsel meteen naar de Kamer kunnen worden gestuurd.

Ik zeg toe dat ik in ieder geval zal kijken naar de opleidingseisen. Wij kijken naar alles, maar deze toezegging is iets ruimer. Mijn intuïtie zegt mij ook dat die opleidingseisen wel degelijk mogelijkheden zouden moeten bieden. Het is, ook gelet op de aard van de problematiek, logisch om dit aan de orde te stellen.

De heer **Dibi** (GroenLinks): Mevrouw de voorzitter. Ik moet eerlijk bekennen dat ik, toen ik het interview met de minister onder de kop "Stop op importbruiden" las, mij afvroeg of dit een paniecreactie was van een minister die de hete adem van de heer Wilders in zijn nek voelt of dat dit een minister is die oprecht een oplossing wil aandragen voor een probleem dat hij terecht aansnijdt. Wat ik dan zo jammer vind, is dat er geen oplossing wordt gegeven.

De fractie van GroenLinks heeft enige tijd geleden wel een oplossing geformuleerd die ervan uitgaat dat de emancipatieplicht bij de man wordt gelegd. Als een man een vrouw uit bijvoorbeeld Marokko of Turkije, maar het kan ook Afghanistan of Somalië zijn, wil halen, moet hij weten dat hij de kosten moet dragen voor het opleidings-traject van zijn vrouw, of omgekeerd een vrouw voor

Van der Laan

haar man. Dit opleidingstraject zou dan moeten opleiden tot een startkwalificatie, dus havo/vwo- of mbo-2-niveau opdat vrouwen die hun opleiding afronden onmiddellijk aan het werk kunnen en niet terugvallen in de traditionele rol waardoor zij verdwijnen in de thuissituatie. Ik krijg hier graag een reactie van de minister op.

Minister Van der Laan: De heer Dibi stelt eigenlijk twee vragen. In de eerste plaats naar de oprechtheid van het interview en in de tweede plaats naar de emancipatieplicht.

De eerste vraag kan ik het gemakkelijkste beantwoorden. Ik heb in reactie op de vragen van mevrouw Van Toorenborg al gezegd dat ik in de afgelopen zes maanden heb geleerd dat dit een van de allergrootste problemen in de portefeuille integratie is. Het interview is afgegeven op donderdagochtend. Dat was geen toeval: de campagnes waren voorbij, maar de uitslagen waren nog niet bekend. Dit is ook keurig genoteerd door de journalist.

Over de emancipatieplicht het volgende. In mijn antwoorden aan mevrouw Van Toorenborg van daarnet heb ik misschien één ding onderbelicht, maar juist emancipatie moet ons drijven om dit probleem bij de hoorns te vatten. Er zijn vele zeer geslaagde en zeer ambitieuze Marokkaanse meiden die het vreselijk goed doen, maar over het hoofd worden gezien door wat minder geëmancipeerde Marokkaanse, Turkse, Irakese of Somalische heren. En daarbij komt de Nederlander die zijn bruid uit Thailand wil importeren, wat nog erger is. Het gaat om een hele reeks mensen die een dergelijke zoektocht doen, om redenen die – een understatement – geen verband houden met emancipatie. Maar ook met echte liefde heeft het heel weinig te maken.

Mijn eerste reactie op de concrete suggestie om de emancipatieplicht bij de man te leggen, zou zijn dat zoiets tamelijk theoretisch is. Ik denk graag mee voor goede suggesties, en hierover wil ik nog eens graag doorpraten. Toch zijn we het erover eens dat we het hiermee over emancipatie hebben.

De heer **De Krom** (VVD): Voorzitter. De minister gaf een belangwekkend interview aan De Telegraaf: daarmee gaf dit kabinet namelijk voor het eerst toe dat er een relatie is tussen immigratie en het slagen van integratie. Kortom, grote aantallen kansloze immigranten die ons land binnenstromen, betekenen voor integratie dweilen met de kraan open; de minister zei dit zelf. Wij zijn het daarmee eens, maar ondertussen is er het keiharde feit dat zijn collega van Justitie, die gaat over immigratie- en asielbeleid, de zaak totaal uit de hand laat lopen. Hoe is het mogelijk dat het kabinet zo lang heeft gewacht om tot dit inzicht te komen? En met welke boodschap aan het adres van zijn collega Albayrak zorgt de minister ervoor dat de immigratie- en asielstromen inderdaad worden ingedamd?

Minister Van der Laan: Dank voor de kwalificatie "belangwekkend", maar ik ben het in het geheel niet met de heer De Krom eens dat uit mijn interview of uit mijn erkenning van de probleemsituatie iets negatiefs zou voortvloeien over het immigratiebeleid, dat uiteraard in rechte lijn is gekoppeld aan het integratiebeleid. Er is niks totaal uit de hand gelopen. Ere wie ere toekomt: vier jaar geleden werd door het CDA en de VVD, mevrouw Verdonk, de Wet inburgering in het buitenland ingediend.

We hebben gezien dat die de cijfers eerst naar beneden liet gaan, maar de schrik was dat die in 2008 weer omhooggingen. Dat is nu aan de hand. Het hele kabinet, dus ook staatssecretaris Albayrak en minister Hirsch Ballin en mijzelf, heeft eendrachtig en actief opgetreden. Het is dus geen kwestie van "waarom is er zo lang gewacht?".

Je zou het ook kunnen omdraaien. Als je een enthousiaste supporter bent van het immigratiebeleid van mevrouw Albayrak – en ik reken me daar ook toe – zou je kunnen zeggen dat dit een minister is die de inburgering uit de hand heeft laten lopen en zijn probleem met inburgering nu probeert te verleggen. Maar dat is niet de discussie. Wij moeten zowel de immigratie als de inburgering op orde hebben en de rechte lijn tussen beide zaken heel goed zien.

Mevrouw Karabulut (SP): Voorzitter. Ik ben in ieder geval blij dat de minister uit zijn ivoren toren is gekomen en bereid is om met de Kamer te spreken. Een halfjaar lang heeft deze minister blijkbaar nodig gehad om zich in te werken. In de twee jaar daarvoor was er ook geen daadkracht, en nu zegt de minister: stop met dat gezeur over de inburgering. Ik ben het daar van harte mee eens, maar ik wil ook dat de minister stopt met zeuren over inburgering. Wat is er nu in de afgelopen tweeënhalve jaar concreet gebeurd op het terrein van de inburgering? De minister sprak over overvolle inburgeringsklassen, maar die inburgeringsklassen zijn leeg! Hoe kan dat? En hoe gaat de minister dat oplossen?

De minister sprak ook over kinderen die met een taalachterstand naar school gaan. Ja, omdat die kinderen in getto's wonen, in aparte wijken, en gesegregereerd leven. Wat gaat de minister daaraan doen? En, last but not least, wat gaat de minister doen aan de criminaliteit in die buurten en wijken, waarvan zowel migranten als niet-migrant enorme last hebben? Wanneer zien wij daadkracht en kunnen wij resultaten van deze minister verwachten?

Minister Van der Laan: Dat beeld van "ivoren toren" wil ik onwaarschijnlijk verre van mij werpen, maar laat ik het als een heel nette jurist zeggen: dat beeld mist iedere feitelijke grondslag. De concrete vragen zijn nu nauwelijks te beantwoorden, want het zijn er te veel. Maar zo meteen beantwoord ik de vraag van de heer Fritsma over de Marokkaanse jongeren en daarbij zal ik ingaan op het criminaliteitsaspect. Op het punt van de volle klassen vraag ik u om aan te geven waar ik gezegd zou hebben dat er geen probleem is omdat de klassen vol zitten. Ik heb honderd keer gezegd dat de klassen half leeg zijn en dat dat ons grote probleem is; het wervingsprobleem, het verleidingsprobleem. Ik discussieer graag met u en nog het liefst zo fel als u dat kunt, maar dan wel op basis van feiten.

Mevrouw Karabulut (SP): Mevrouw de voorzitter ...

De **voorzitter:** Ik heb u niet het woord gegeven. De minister stelde u alleen een retorische vraag en daar kunt u op een ander moment op ingaan, als er een echt debat plaatsvindt.

De heer **Fritsma** (PVV): Voorzitter. Deze minister is een enorme draaikont. Hij vond partner- en gezinsmigratie uit landen als Marokko nooit een probleem. Sterker nog, de

Van der Laan

PVV-stelling dat het dweilen met de kraan open is, noemde hij "tendentieus". Nu komt hij plotseling met vergelijkbare teksten aan. De vraag hoe oprecht deze minister is, is dan ook gerechtvaardigd. Ik denk dat het om een misleidend ballonnetje gaat, want met welke voorstellen komt de minister? Hij komt met nul komma nul concrete voorstellen. Op de vraag aan staatssecretaris Albayrak wat zij vindt van het interview, antwoordt zij: geen commentaar. Het kabinet maakt het niet waar en doet helemaal niets. Nogmaals, de minister lijkt een misleidend ballonnetje te hebben opgelaten. Ik hoor daarop graag een reactie.

Minister **Van der Laan**: Voorzitter. Na de "ivoren toren" kan de "draaikont" er nog rustig bij. Ik heb inderdaad vanaf mijn aantreden als minister gediscussieerd met de PVV over stellingen als "de sluizen staan open". Ik herinner mij heel goed dat de PVV dat zei. Ik heb natuurlijk meteen cijfers gevraagd aan de ambtenaren over het effect van de Wet inburgering buitenland. Daaruit blijkt dat in de jaren 2005, 2006 en 2007 het aantal gezinsvormingen en -herenigingen is gedaald van 16.000 naar 11.000. Onlangs bleek uit de cijfers van 2008 dat dat aantal weer is gestegen naar 15.000. Deze minister draait niet maar is een lerend wezen. Wij zouden dit debat ook anders kunnen voeren, op basis van de feiten. U zou kunnen zeggen: er doet zich weer een toename voor en nu wil ik dan ook daadkracht zien. Ik zeg dan: mijnheer Fritsma, die krijgt u te zien.

Mevrouw **Sterk** (CDA): Voorzitter. Het is natuurlijk fantastisch dat deze minister eindelijk het CDA omarmt op het punt van een scherp toelatingsbeleid, maar minister: geen woorden maar daden! Een ander punt in het interview heeft nog geen aandacht gekregen maar is ontzettend belangrijk. De minister doet daar vrij aarzelend over. Het gaat om het etnisch registreren. Voor ons bestaat daarover geen discussie. Hoe kunnen wij anders de Antilliaanse probleemjongeren aanpakken of dat Somalische meisje helpen dat het risico loopt besneden te moeten worden van haar ouders? Om die reden vinden wij etnische registratie van belang. Ik hoor graag een bevestiging van de minister op dat punt.

Minister **Van der Laan**: Mevrouw de voorzitter. Het is geen aarzelend punt; ik heb in het interview zelfs expliciet een aarzeling op tafel gelegd. Ik wil best nogmaals zeggen dat het idee van het beperken van de huwelijksmigratie uit de koker van het CDA kwam. Dat is in een wet gegoten door mevrouw Verdonk. Over dat soort dingen ben ik nooit terughoudend. Ik kwam hier zes maanden geleden als persoon die geheel opgegroeid is in de rechtsstaat en 25 jaar advocaat is geweest met het idee: voor zulke ernstige problemen zouden wij in principe moeten kijken of etnische registratie mogelijk is. Het antwoord aan mevrouw Sterk luidt als volgt. Bij bepaalde discussies en ontwikkelingen in de samenleving had ik twintig, tien en vijf jaar geleden nooit kunnen denken dat die in deze vergaderzaal zouden worden gevoerd. Ik hoop dat mevrouw Sterk weet waar ik aan refereer en anders noem ik die zaken nog wel. Dat heeft bij mij de volgende gedachte opgeleverd. Als ik met de Kamer en het kabinet de verantwoordelijkheid krijg voor het maken van een elektronisch kaartenbakje, bedoeld voor hulpverlening en het goed aanpakken van de groepen waar wij het zo meteen over gaan hebben, dan

is dat één ding, maar als dat bakje later kan worden misbruikt voor de dingen die in andere discussies gezegd worden, dan zou ik geen goede nachtrust hebben. Ik denk er dus nog eens goed over na.

Vragen van het lid Fritsma aan de minister voor Wonen, Wijken en Integratie over **het bericht "Marokkaan scoort hoog in misdaad Rotterdam"**.

De heer **Fritsma** (PVV): Voorzitter. In Rotterdam slaan de multiculturele samenleving, de massa-immigratie en de islamisering keihard toe. Onze havenstad bestaat straks voor het grootste gedeelte uit allochtone inwoners. Gelet op het vorig jaar gebroken immigratierecord doet het kabinet erg zijn best om deze trieste mijlpaal zo snel mogelijk te bereiken. De Rotterdamse bevolking is er mooi klaar mee. Hun geliefde stad is de onveiligste van Nederland. Antilliaans en Marokkaans tuig is de stad met overvallen, geweld en elk mogelijk wangedrag gruwelijk aan het verzieken. Hierbij is de linkse leugen dat het om maar een paar rotte appels gaat, vorige week genadeloos afgestraft. De Volkskrant berichtte namelijk dat van alle Marokkaanse jongens in de leeftijd van 18 tot 24 jaar meer dan de helft door de politie is verdacht van een delict. Meer dan de helft, het is echt godgeklagd. Maar de Marokkaanse burgemeester van Rotterdam verviel in zijn reactie op de cijfers meteen in de welbekende PvdA-reflex door te zeggen dat het allemaal wel meevalt. Een houding die precies in lijn is met die van PvdA-fractievoorzitter Hamer, van wie we moeten denken dat Marokkaanse straatterroristen Ciske de Rat-achtige belhamels zijn. En dan zijn het er ook nog maar een paar duizend, volgens deze PvdA-minister voor Wonen, Wijken en Integratie.

Het moet afgelopen zijn met deze flauwekul, met deze laffe ontkenning van de werkelijkheid. Het is tijd voor de PVV-aanpak. Ik roep het kabinet op om de volgende drie dingen te doen:

1. stel een immigratiestop in voor mensen uit moslimlanden als Marokko, anders blijft het natuurlijk dweilen met de kraan open;
2. zorg ervoor dat het tuig veel harder wordt gestraft, want ook zinloze taakstrafjes geven is dweilen met de kraan open;
3. zorg ervoor dat vreemdelingen met een verblijfsvergunning na het plegen van een misdrijf meteen het land uit worden gezet en maak uitzetting ook mogelijk bij volhardende criminelen die in het bezit zijn van een dubbele nationaliteit, door dan het Nederlanderschap in te trekken.

Graag krijg ik een reactie op deze voorstellen.

Minister **Van der Laan**: Voorzitter, waar moet je beginnen? Dat is echt een intellectuele zorg van mij.

Ik begin bij de Marokkaanse burgemeester van Rotterdam. Hij is een van de eersten uit de Marokkaanse gemeenschap die naar voren is gestapt om dit type problemen in Nederland bespreekbaar te maken en daadwerkelijk heel hard te werken aan de oplossing daarvan. Als hij vraagt tenslotte bij een bepaalde onderzoeks- en tellingsmethodiek, is het volstrekt